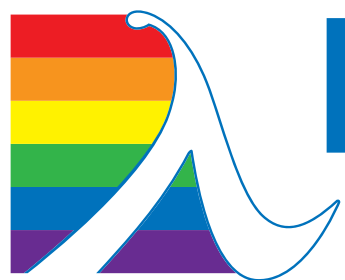

S P R A W O Z D A N I E
M E R Y T O R Y C Z N E

2011

raport roczny

**Lambda
Warszawa**

MISJA **STOWARZYSZENIA LAMBDA WARSZAWA**

Naszą misją jest budowanie pozytywnej tożsamości lesbijek, gejów, osób bisekualnych i transpłciowych oraz kształtowanie wobec nich akceptacji społecznej.

CELE

Dla realizacji swojej misji Stowarzyszenie stawia sobie następujące cele:

- szerzenie tolerancji społecznej wobec zjawiska homoseksualizmu.
- kształtowanie pozytywnej świadomości kobiet i mężczyzn homoseksualnych.
- propagowanie zasad postępowania zapobiegającego zakażeniu wirusem HIV i innymi infekcjami przenoszonymi drogą płciową.
- przeciwdziałanie dyskryminacji, w szczególności dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

ZARZĄD

Posiedzenia Zarządu odbywały się w 2011 roku raz na miesiąc.

W maju 2011 roku odbyło się wyborcze Walne Zebranie Członków i Członkiń Stowarzyszenia. Udzielono absolutorium Zarządowi kadencji 2009-2011 w składzie:

Krzysztof Kliszczyński – Przewodniczący Zarządu,
Agnieszka Górka – Zastępczyni Przewodniczącego,
Krzysztof Zabłocki – Sekretarz Zarządu,
Mateusz Urban – Członek Zarządu,
Dorota Bregin – Członkini Zarządu.

Został wybrany nowy Zarząd w składzie:

Dorota Bregin – Przewodnicząca,
Agnieszka Górka – Zastępczyni Przewodniczącej,
Michał Pawłęga – Sekretarz Zarządu,
Mateusz Urban – Członek Zarządu,
Wojciech Muza – Członek Zarządu,
Krzysztof Zabłocki – Członek Zarządu.

W spotkaniach Zarządu uczestniczyła także z głosem doradczym Rzeczniczka Prasowa Stowarzyszenia oraz osoby reprezentujące Komisję Rewizyjną.

Wprowadzono także nowe procedury, usprawniające pracę Zarządu i Stowarzyszenia: procedurę dotyczącą podejmowania uchwał w trybie nagłym (w sytuacjach konieczności szybkiego reagowania), udostępniania sal i sprzętu oraz kluczy do siedziby organizacji, a także rozpoczęto okresowe spotkania Zarządu z osobami koordynującymi projekty, co przyczyniło się do usprawnienia wewnętrznego przepływu informacji. Mając na uwadze wdrażanie działań związanych z jawnością działania organizacji wprowadzono także elektroniczny dostęp do uchwał Zarządu i protokołów z posie-

dzeń dla członkiń/członków Stowarzyszenia oraz pracowników i pracowników.

Działalność Stowarzyszenia prowadzona była w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Żurawiej 24A (lokal 4) w Warszawie.

Działalność Stowarzyszenia była prowadzona w całości dzięki zaangażowaniu wolontariuszek i wolontariuszy oraz dzięki dotacjom celowym Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Dzielnicy Śródmieście Miasta Stołecznego Warszawy, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Fundacji im. Stefana Batorego, Unii Europejskiej.

W 2011 roku w działalność Stowarzyszenia było zaangażowanych około 70 osób.

Pomoc i wsparcie

Wszystkie działania pomocowe prowadzone były w ramach statutowej działalności Stowarzyszenia Lambda Warszawa. Osoby zaangażowane w tę formę działalności posiadały przygotowanie merytoryczne do pracy o charakterze pomocowym, weryfikowane podczas angażowania wolontariuszki/wolontariusza. Weryfikacja umiejętności była prowadzona także podczas regularnych spotkań superwizyjnych. Ich celem było analizowanie sytuacji, występujących w pracy i wypracowania właściwych sposobów postępowania w celu ich rozwiązania, a także doskonalenie warsztatu pracy. Spotkania te prowadzili współpracujący ze Stowarzyszeniem psycholodzy – Adam Kłodecki i Wiesław Sokoluk. Wolontariuszy zaangażowanych w świadczenie wsparcia i pomocy obowiązywały zasady etyczne, zapisane w kodeksie etycznym wolontariatu, których przestrzeganie było rygorystycznie egzekwowane. W przypadku naruszenia zasad etycznych osoba, która dopuściłaby się ich złamania, podlegałaby rozstrzygnięciu Komisji Pomocowej. W przypadku stwierdzenia naruszenia postanowień Kodeksu Etycznego wolontariuszka/wolontariusz mógł być odsunięty od pracy pomocowej; w 2011 roku – podobnie jak w latach ubiegłych, takie zdarzenia nie miały miejsca. Oferowana w ramach Centrum pomoc była bezpłatna.

W Lambdzie Warszawa prowadzono następujące formy działalności pomocowej:

TELEFON ZAUFANIA

Telefon Zaufania dla gejów, lesbijek i ich bliskich funkcjonował w 2011 roku pięć razy w tygodniu – od poniedziałku do piątku, w godzinach 18.00-21.00. Dyżury w telefonie zaufania pełnili przeszkoleni wolontariusze i wolontariuszki. Stowarzyszenia Lambda Warszawa – 10 osób. Dzwoniącym zapewniano anonimowość rozmów. Odbierane telefony były ewidencjonowane z uwzględnieniem daty, płci, przypuszczalnego wieku dzwoniącego, opisu poruszanego problemu i udzielonej porady.

Głównymi sprawami, z jakimi klienci zwracali się do pracowników telefonu zaufania były:

- problemy z samoakceptacją;
- strach związany z ujawnianiem swej orientacji seksualnej i obawą przed odrzuceniem;
- problemy związane z poszukiwaniem partnerów życiowych;
- problemy związane z budowaniem pozytywnych relacji w związkach;
- problemy związane z kryzysami w relacjach interpersonalnych;
- problematyka związana z odkrywaniem homoseksualizmu swoich dzieci;
- problemy osób transseksualnych;
- problemy związane z zasadami bezpieczniejszego seksu i ryzyka zakażeniem HIV/AIDS.

Cześć pytań dotyczyła działalności Stowarzyszenia Lambda Warszawa; działalności innych polskich organizacji lesbijsko-gejowskich oraz klubów i lokali dla gejów i lesbijek (były to tzw. telefony informacyjne).

Dla wielu osób dzwoniących do naszego Telefonu Zaufania rozmowy te były pierwszą próbą powiedzenia o swej tożsamości psychoseksualnej. Część dzwoniących poprzez TZ nawiązała kontakt ze Stowarzyszeniem i skorzystała z innych form pomocowych – przede wszystkim grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa psychologicznego.

W roku 2011 dziesięć razy odbyły się superwizyjne Grupy Wsparcia dla Pracowników TZ, podczas których omawiano wszelkie problemy związane z funkcjonowaniem naszego Telefonu.

W 2011 roku odebrano 448 telefonów: 274 od gejów, 142 od lesbijek, 14 od osób transpłciowych, 18 od rodzin osób LGBT.

DYŻURY NA GADU-GADU

Poradnictwo za pośrednictwem komunikatora Gadu-Gadu (1286102) prowadzone jest przez Lambdę Warszawa od ponad siedmiu lat. Dyżury prowadzą osoby, które służą pomocą i wsparciem, odpowiadają na trudne pytania. Osoby dyżurujące na GG starają się pomóc znaleźć wyjście z trudnej sytuacji, ułatwiają zaakceptowanie własnej seksualności. Pomoc przez Gadu-Gadu nie jest terapią ani psychoterapią. Gadu-Gadu powstało z myślą o pomocy poprzez życzliwą i konstruktywną rozmowę.

Z pomocy przez GG korzystają osoby ze środowiska LGBT, ale także rodziny i bliscy gejów, lesbijek, osób biseksualnych i transseksualnych. Poradnictwo gwarantuje anonimowość i dyskrecję.

W roku 2011 roku w ramach poradnictwa, podczas 46 dyżurów udzielonych zostało 169 porad. Ich tematyka była następująca:

1. Planuję coming out, jak to zrobić?
2. Poszukuję informacji o homoseksualności.
3. Nie akceptuję własnej orientacji seksualnej.
4. Poszukuję grupy wsparcia lub pomocy psychologicznej dla osób LGBT.

5. Jestem samotny/samotna.
6. Doświadczam przemocy i nietolerancji w rodzinie.
7. Mam stany depresyjne i myśli samobójcze.
8. Doświadczam przemocy z powodu mojej orientacji w szkole/w miejscu pracy.
9. Chcę porozmawiać o transseksualizmie.
10. Chcę porozmawiać o biseksualizmie.
11. Zakochałem się/zakochałam się w osobie tej samej płci. Co robić?
12. Poszukuję kontaktu do prawnika.
13. Mój syn/moja córka jest gejem/lesbijką, jak mam budować z nim/nią relację?
14. Mój kolega/moja koleżanka jest gejem/lesbijką, jak mam budować z nim/nią relację?
15. Cierpię na zaburzenia psychiczne i jestem gejem/lesbijką.
16. Jestem osobą niepełnosprawną i jestem gejem/lesbijką.

Uwaga: Podane dane charakteryzują profil klientek i klientów poradnictwa udzielanego poprzez GG i prowadzonego przez Lambdę Warszawa. Nie stanowią one podstawy do charakterystyki osób LGBT oraz ich środowiska.

GRUPA DLA KOBIET GENNEMA

W roku 2011 spotkania odbywały się raz w tygodniu – w czwartki, w godz. 18:00-20:00. Tematyka zajęć była bardzo różna, zależna od uczestniczących osób. Grupa przyjęła formę otwartą, jako grupa wsparcia. Wiodącymi tematami pojawiającymi się podczas spotkań były: wsparcie po rozstaniach, konflikty w relacjach, coming out, kobiecość/męskość, rola płci naszej kulturze a płęć biologiczna, trudności w relacjach z rodzicami, bycie w mniejszości w społeczeństwie.

Dużą wartość podczas spotkań miało otrzymywanie informacji zwrotnych od współuczestniczek, pozbawionych ocen i krytyki oraz przedstawianie własnych historii, odzwierciedlających problemy innych. Grupę prowadziła psycholożka Agata Królikowska oraz Magdalena Kowalska.

W spotkaniach grupy uczestniczyło od 10 do 15 osób.

GRUPA DLA RODZICÓW OSÓB HOMOSEKSUALNYCH

Grupa wsparcia dla rodziców i bliskich osób homoseksualnych działała co miesiąc – w każdy ostatni czwartek miesiąca (z przerwą wakacyjną). Jej celem było umożliwienie osobom, które dowiedziały się o homoseksualizmie swoich bliskich, spotkanie i rozmowę z innymi osobami w tej samej sytuacji oraz spotkanie z psychologiem.

Spotkania prowadzone były przez Panią Elżbietę Szczęsną – mamę geja, oraz przez psycholożkę – Renatę Romanowską. W spotkaniach uczestniczyło zazwyczaj kilka osób.

GRUPA DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W roku 2011 kontynuowała swoje spotkania grupa spotkaniowa dla osób z niepełnosprawnością. Grupa działała co miesiąc – zazwyczaj w każdą drugą niedzielę miesiąca. Jej celem było umożliwienie osobom niepełnosprawnym wzajemne spotkanie się i poznanie.

Spotkania prowadzone były przez Barbarę Krawczyk. W spotkaniach uczestniczyło każdorazowo kilka osób.

WSPARCIE DLA OSÓB TRANSSEKSUALNYCH

Grupa wsparcia dla osób transseksualnych
Spotkania grupy, prowadzone przez Fundację Transfuzja odbywały się przez cały rok w drugi i czwarty piątek każdego miesiąca, w godzinach od 18:30 do wyczerpania potrzeb. W spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło za każdym razem od 10 do 20 osób transseksualnych lub osób transpłciowych, które poszukiwały odpowiedzi na nurtujące ich pytania dotyczące swojej identyfikacji płciowej.

Spotkania prowadzili: Herbert Raniszewski, Katarzyna Leszczyńska oraz Lalka Podobińska i Ania Grodzka z Trans-Fuzji – Fundacji na rzecz osób transpłciowych. Anna Grodzka – po wyborach parlamentarnych 2011 roku, ze względu na objęcie funkcji poselskiej – ograniczyła swoje współprowadzenie grupy.

DYŻURY I SPOTKANIA DLA BLISKICH OSÓB TRANSPŁCIOWYCH

Miały one na celu informowanie bliskich osób transpłciowych (w tym transseksualnych) o zjawisku transpłciowości i transseksualizmu oraz udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów, jakie przeżywały te osoby w związku z transpłciowością swych partnerów, partnerek i dzieci.

Spotkania i dyżury organizowane były raz w miesiącu, a prowadzone były przez Lalkę Podobińską i Gretę Puchałę – przedstawicielki Fundacji Trans-Fuzja. W spotkaniach brały udział najczęściej 2-3 osoby.

PORADY PRAWNE

Porady prawne w 2011 roku udzielane były (stacjonarnie) w pierwszej połowie roku przez prawnika Przemysława Szczepłockiego. Pomoc prawną można też było uzyskać przez Internet, pisząc na adres prawnik@lambdawarszawa.org. Osoby zgłaszające się o pomoc zwracały się z różnorodną problematyką:

- sprawy związane z pytaniem o możliwość zarejestrowania związków partnerskich za granicą,
- sprawy związane z nabywaniem lub dzieleniem majątku nabytego w trakcie pozostawania w faktycznym związku partnerskim/małżeńskim, sprawy spadkowe,
- sprawy związane z regulacjami dotyczącymi zabezpiecze-

- nia przed dyskryminacją w miejscu pracy oraz w związku z zatrudnianiem,
- sprawy związane ze zmianą płci i traktowaniem osób transpłciowych w życiu publicznym,
- sprawy związane z prawem rodzinnym.

Z pomocy prawnej skorzystało w 2011 roku około 30 osób. Poradnictwo prawne – w związku z rezygnacją naszego prawnika – zostało zawieszona w drugiej połowie roku. Rozpoczęliśmy wtedy nabór nowych osób do wolontariatu prawnego – w roku 2012 poradnictwo to zostało wznowione.

**Projekty realizowane
dzięki dotacjom celowym**

PROGRAM PROFESJONALNEGO WSPARCIA OSÓB DOROŚŁYCH UŻYWAJĄCYCH I NADUŻYWAJĄCYCH ALKOHOLU

Celem ogólnym projektu było poszerzenie oferty oddziaływań na terenie Warszawy w zakresie ograniczenia rozmiarów problemów alkoholowych i zachowań ryzykownych dotyczących używania alkoholu oraz zwiększenie dostępności pomocy rehabilitacyjnej dla tzw. populacji specyficznych pacjentów znajdujących się na różnych etapach uzależnienia oraz innych form nałogowego funkcjonowania – leczących się w placówkach terapii uzależnień lub po ukończeniu leczenia.

Celami szczegółowymi było:

1. Prowadzenie działań polegających na świadczeniu pomocy rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin, poprzez budowanie postaw zdrowego stylu życia, wspieranie ich rozwoju osobistego oraz rozwijanie form samopomocy.
2. Świadczenie wczesnej zintegrowanej pomocy psychologicznej oraz profilaktyki.
3. Motywowanie do wzmacniania efektów leczenia odwykowego oraz rozwoju osobistego.
4. Kształtowanie umiejętności konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu.
5. Wczesna interwencja psychologiczna wobec osób uzależnionych, współuzależnionych oraz nadużywających alkoholu i środków psychoaktywnych zmierzająca do diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz udzielania podstawowej pomocy.

Cele te zostały zrealizowane poprzez następujące działania:

- A. Prowadzenie grupy wsparcia – rozwojowej dla osób uzależnionych od alkoholu i nadużywającej alkoholu oraz dla osób zagrożonych tymi zjawiskami (12 godzin/miesiąc).
- B. Prowadzenie grupy warsztatowo – treningowej dla osób z dużymi deficytami umiejętności psychospołecznych i osobistych (8 godzin/miesiąc).
- C. Prowadzenie konsultacji terapeuty uzależnień/wczesnej interwencji – w tym konsultacji dla osób niedosłyszących i głuchych (ok. 12 godzin/tydzień).

Dotacja z Miasta Stołecznego Warszawy w 2011 roku wynosiła 95.000 zł – umowa nr PS/B/VI/1/6/533/2009-2012.

PROGRAM „BEZPIECZNIEJSZE ZWIĄZKI”

DWIE PORADNIE INTERNETOWE:

bezpytan.pl ORAZ bezpiecznie.org.pl

PORADNIA INTERNETOWA bezpytan.pl

Nazwa projektu: Prowadzenie poradni internetowej zajmującej się profilaktyką uzależnień, poradnictwem psychologicznym, prawnym i socjalnym oraz obsługą forum dla osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, w tym alkoholem, osób uzależnionych i ich rodzin.

Okres realizacji: od 25.01.2011 do 31.12.2011

Grantodawca: m.st. Warszawa (Biuro Polityki Społecznej)

Dotacja: 100 tys. zł

Odbiorcy: osoby eksperymentujące ze środkami psychoaktywnymi oraz osoby uzależnione i ich rodziny (dorośli i młodzież),

Działania:

- prowadzenie platformy edukacyjno-komunikacyjnej, przekazującej informacje na temat uzależnień i możliwości otrzymania pomocy, połączonej z internetową grupą wsparcia (forum) – www.bezpytan.pl,
- świadczenie poradnictwa internetowego (poradnictwo za pośrednictwem poczty elektronicznej, komunikatorów Gadu-Gadu i Skype oraz czata i moderowanych czatów tematycznych na portalu www.czateria.interia.pl),
- działania promocyjne, (ulotki, plakaty, bannery elektroniczne).

Rezultaty:

Z pomocy za pośrednictwem maila, komunikatora Gadu-Gadu i/lub Skype, na czacie w portalu Interia.pl, czatów moderowanych oraz forum skorzystało łącznie w 2011 roku 9.708 osób, w tym:

- 1.177 osób z poradnictwa za pośrednictwem komunikatorów Gadu-Gadu i Skype,
- 1.597 osób z poradnictwa za pośrednictwem czata,
- 185 osób z poradnictwa mailowego – w tym 54 osób z psychologicznego, 36 osób z socjalnego i 32 osoby z prawnego,
- 182 osoby z forum/grupy wsparcia,
- 6.567 osób z moderowanych czatów tematycznych.

Odbyło się 190 dyżurów na czacie i 192 dyżury na komunikatorach Gadu-Gadu i Skype o łącznej liczbie 1.146 godzin.

Liczba osób, które otrzymały informację o realizowanym zadaniu: ok. 10.000.

PORADNIA INTERNETOWA bezpiecznie.org.pl

Projekt „Poradni internetowej zajmującej się poradnictwem w zakresie profilaktyki HIV oraz bezpieczniejszych zachowań seksualnych” realizowany był w okresie styczeń–grudzień 2011 r. Działania zostały podjęte dzięki wsparciu Miasta Warszawy.

W ramach tych działań prowadzona była poradnia internetowa bezpiecznie.org.pl oraz portal społecznościowy pozytywnie.org.pl, w ramach których realizowano profesjonalne poradnictwo internetowe; udzielano konsultacji oraz prowadzono forum internetowe poświęcone HIV/AIDS.

Poradnictwo to skupiało się na tematyce związanej z zakażeniem HIV oraz problematyką AIDS, a także sprawą terapii substytucyjnej (terapii osób uzależnionych od narkotyków). Konsultacje/porady udzielane były przez komunikator Gadu-Gadu (numer 9659654), Skype (poradnia.bezpiecznie.org.pl), na dyżurach na czatach internetowych (portal Czateria.pl), za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz na forum internetowym pozytywnie.org.pl, w całości poświęconym osobom żyjącym z HIV/AIDS oraz osobom w terapii substytucyjnej. Organizowaliśmy również specjalne czaty moderowane, poświęcone tej problematyce.

POZYTYWNIENIE.ORG.PL

Łącznie z udzielanej pomocy skorzystały 1.164 osoby, w tym – za pośrednictwem poczty elektronicznej – 155 osób; za pośrednictwem GG i Skype – 87 osób; za pośrednictwem czata (Interia.pl) – 625 osób.

W ramach projektu poradni bezpiecznie.org.pl realizowane są spotkania organizacji pozarządowych zajmujących się poradnictwem w zakresie HIV/AIDS, STI i terapii substytucyjnej. Współpracujemy z: Fundacją Edukacji Społecznej, Stowarzyszeniem Warszawskich Pacjentów Metadonowych JUMP 93, Społecznym Komitetem ds. AIDS, Stowarzyszeniem Pomoc Socjalna, Stowarzyszeniem Wolontariuszy Wobec AIDS „Bądź z Nami”, Stowarzyszeniem na rzecz dzieci i młodzieży „Program Stacja”.

NIE DAJ SIĘ UŚPIĆ – PARTYWORKING

Projekt: „Nie daj się uśpić” – program ograniczania ryzyka szkód zdrowotnych wśród mężczyzn mających seks z mężczyznami na terenie Warszawy finansowany przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii realizowany od 3.01.2011 do 31.12.2011.

Celem programu było ograniczenie ryzyka szkód zdrowotnych związanych z przyjmowaniem narkotyków wśród mężczyzn mających seks z mężczyznami na terenie m. st. Warszawy, a w szczególności: zwiększenie wiedzy na temat ryzyka związanego z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy na temat ryzykownych zachowań seksualnych w grupie oraz ograniczenie ryzykowności zachowań związanych z przyjmowaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

W ramach programu realizowano działania środowiskowe. Działania środowiskowe prowadzone były metodą partyworkingu. Realizowane były dyżury w klubach, w których spotykają się odbiorcy projektu – mężczyźni mający seks z mężczyznami. Działaniem projektu objętych było 8 lokali na terenie Warszawy. Dyżury trwały 2 godziny, odbywało się 8 dyżurów miesięcznie. Podczas dyżurów pracownicy odpowiadali na pytania zainteresowanych osób, zachęcając do rozmowy na temat ryzyka związanego z przyjmowaniem środków psychoaktywnych, zabezpieczania się przed nieświadomym zażyciem tych środków ze szczególnym uwzględnieniem substancji GHB i ketaminy, zasad bezpiecznej zabawy w klubach, bezpieczniejszych zachowań seksualnych. Pracownicy przekazywali informacje o innych zorga-

nizowanych formach pomocy i poradnictwa dla mężczyzn mających seks z mężczyznami oraz osób przyjmujących substancje psychoaktywne. W trakcie pracy oraz w miejscach objętych projektem dostępne były ulotki na temat niebezpieczeństw związanych z przyjmowaniem narkotyków, bezpieczniejszego seksu męsko-męskiego, zasad bezpiecznej zabawy w klubach, możliwości wykonywania testów w kierunku HIV, placówek pomocowych pracujących na rzecz osób przejawiających ryzykowne zachowania oraz przyjmujących substancje psychoaktywne. Dystrybuowane były testy wykrywające obecność substancji GBH i etaminy w napojach oraz pakiety sanitarno-higieniczne zawierające prezerwatywy i lubrykanty. W klubach po zakończeniu dyżuru pozostawiane były darmowe prezerwatywy, lubrykanty, ulotki oraz testy na obecność substancji GHB w napojach przeznaczone do bezpłatnego wydawania na rzecz beneficjentów projektu.

Rezultaty projektu: w sumie podczas 96 dyżurów partyworkerskich bezpośrednio dotarło do 1.099 osób, średnio do 91 osób miesięcznie. Pośrednio poprzez materiały rozdawane w klubach dotarło do 1.884 osób, średnio do 157 osób miesięcznie. Rozdano i/lub pozostawiono: 5.257 prezerwatyw – średnio 438 miesięcznie, 2561 lubrykantów – średnio 213 miesięcznie, 896 testów wykrywających GHB/ketaminę w napojach – średnio 74 miesięcznie oraz 2.411 ulotek – średnio 201 miesięcznie.

PROGRAM DZIAŁAŃ INFORMACYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB PODEJMUJĄCYCH RYZYKOWNE ZACHOWANIA POD WPŁYWEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

Projekt: „Działania informacyjno-edukacyjne i pomocowe skierowane do osób podejmujących ryzykowne zachowania pod wpływem środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, przebywających w klubach/pubach/dyskotekach finansowany przez Biuro Polityki Społecznej m. st. Warszawy, realizowany od 9.02.2011 do 31.12.2011.

Celem programu było przeciwdziałanie inicjacji alkoholowej i narkotykowej, uzależnieniu oraz podejmowaniu ryzykownych zachowań pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych w środowisku osób spędzających czas w klubach i pubach, w szczególności wśród mężczyzn mających kontakty seksualne z mężczyznami, kobiet mających kontakty seksualne z kobietami, na terenie m.st. Warszawy, między innymi poprzez minimalizację szkód zdrowotnych związanych z przyjmowaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz przeciwdziałanie nieświadomemu zażyciu związku GHB potocznie nazywanego „pigułką gwałtu”.

W ramach programu realizowano:

1. Działalność informacyjno-edukacyjna w klubach.

Działanie realizowane było metodą partyworkingu, polegającą na udzielaniu poradnictwa i informacji oraz dystrybucji: materiałów informacyjno-edukacyjnych, prezerwatyw, lubrykantów, testów na obecność substancji określanych jako „pigłka gwałtu” w napojach. Miejscem realizacji działań były

kluby, puby i dyskoteki, w których przebywali adresaci projektu. Działaniem projektu objętych było 7 lokali na terenie Warszawy. W zależności od specyfiki miejsca partyworkerzy przebywali w nim od 1 do 3 godzin, odbywało się średnio 12 dyżurów miesięcznie. Podczas dyżurów pracownicy odpowiadali na pytania zainteresowanych osób, zachęcając do rozmowy na temat ryzyka związanego z przyjmowaniem środków psychoaktywnych, zabezpieczania się przed nieświadomym zażyciem tych środków ze szczególnym uwzględnieniem substancji GHB i Ketaminy, zasad bezpiecznej zabawy w klubach, bezpieczniejszych zachowań seksualnych. Pracownicy przekazywali informacje o innych zorganizowanych formach pomocy i poradnictwa dla mężczyzn mających seks z mężczyznami oraz osób przyjmujących substancje psychoaktywne. W trakcie pracy oraz w miejscach objętych projektem dostępne były ulotki na temat niebezpieczeństw związanych z przyjmowaniem narkotyków, bezpieczniejszego seksu męsko-męskiego, zasad bezpiecznej zabawy w klubach, możliwości wykonywania testów w kierunku HIV, placówek pomocowych pracujących na rzecz osób przejawiających ryzykowne zachowania oraz przyjmujących substancje psychoaktywne. Dystrybuowane były testy wykrywające obecność substancji GBH i ketaminy w napojach oraz pakiety sanitarno-higieniczne zawierające prezerwatywy i lubrykanty. W klubach po zakończeniu dyżuru pozostawiane były darmowe prezerwatywy, lubrykanty, ulotki oraz testy na obecność substancji GHB w napojach przeznaczone do bezpłatnego wydawania na rzecz beneficjentów projektu.

2. Działania stacjonarne – konsultacje indywidualne.

Równolegle do działań informacyjno-edukacyjnych w klubach, prowadzone były działania stacjonarne, w trakcie których ich uczestnicy korzystali z indywidualnej porady u doradcy. Uczestnicy otrzymywali informacje na temat: profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową, w tym HIV, bezpieczniejszych zachowań seksualnych, testowania w kierunku HIV i innych STI, form leczenia, instytucji pomocowych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z HIV, problemów alkoholowych oraz narkotykowych. Klienci rozmawiali również o przyczynach i skutkach używania substancji psychoaktywnych w tym alkoholu, ryzyku związanym z ich używaniem i nadużywaniem, o sygnałach ostrzegawczych wskazujących na ryzykowne używanie substancji psychoaktywnych w tym alkoholu, sposobów uniknięcia nieświadomego przyjęcia substancji psychoaktywnych w tym „pigułki gwałtu”, sposobach postępowania w sytuacji przyjęcia „pigułki gwałtu”.

3. Opracowanie i wydanie materiałów informacyjnych.

W ramach projektu wydano ulotkę informacyjno-edukacyjną „Nie daj się uśpić” dotyczącą zasad bezpieczniejszej zabawy oraz zasad bezpieczniejszego seksu. W trakcie realizacji zadania wydano również materiały informacyjne w formie plakatów, wlepek i podstawek pod napoje.

Rezultaty projektu:

1. W sumie podczas 151 dyżurów partyworkerskich bezpośrednio dotarto do 1.828 osób, średnio do 166 osób miesięcznie. Pośrednio poprzez materiały rozdawane w klubach dotarto do 3.391 osób. W trakcie dyżurów rozdano: 4.624 prezerwatywy, 2.797 lubrykanty, 1.126 testy wykrywające obecność substancji nazywanych „pigułką gwałtu”, 1.750 ulotek, 956 chusteczek do higieny intymnej. Po zakończeniu dyżurów pozostawiono w lokalach: 5.250 prezerwatywy, 2.680 lubrykantów, 800 testów wykrywających obecność substancji nazywanych „pigułką gwałtu”, 2.720 ulotek.
2. W sumie podczas 48 dyżurów stacjonarnych dotarto do 127 osób, średnio do 11 osób miesięcznie. W trakcie dyżurów wydano: 910 prezerwatyw, 611 lubrykanty, 555 chusteczek do higieny intymnej, 139 drink testów.
3. Wydano i rozprowadzono:
  - ulotki „Nie daj się uśpić” – 2.000 szt.,
  - wlepki – 300 szt.,
  - plakaty – 50 szt.,
  - podstawki pod napoje – 1.100 szt.,
  - pakiety – 1.000 szt.

A graphic consisting of horizontal stripes in the colors of the rainbow (red, orange, yellow, green, blue, purple) and a light pink stripe at the top. The text 'KULTURA' is written in white, bold, uppercase letters across the top pink stripe. The text 'INFORMACJA' is written vertically in white, bold, uppercase letters along the left side of the rainbow stripes. The text 'EDUKACJA' is written horizontally in white, bold, uppercase letters across the bottom purple stripe. The text 'PROZYTWO' is written vertically in white, bold, uppercase letters along the right side of the rainbow stripes.

KULTURA
INFORMACJA
EDUKACJA
PROZYTWO

Celem działań podjętych w tym zakresie było informowanie oraz edukacja zainteresowanych osób i wybranych grup społecznych o homoseksualizmie, działalności Stowarzyszenia, a także organizowanie przedsięwzięć wspierających rozwój życia społecznego osób homoseksualnych.

W ramach programu prowadzono następujące działania:

„BEYOND BORDERS — SHARING KNOWLEDGE AND STRATEGIES ON IMPROVING SUPPORT AND SOCIAL INCLUSION FOR THE CULTURALLY DIVERSE LGBT PEOPLE LIVING IN EUROPE”

Celem projektu „Beyond Borders” (pol. „Przekraczając granice”) jest rozwój edukacji ludzi dorosłych, który będzie prowadził do zapobiegania wykluczeniu społecznemu lesbijek, gejów, osób bi- oraz transseksualnych i transgenderowych (LGBT) o różnym pochodzeniu etnicznym, kulturowym (z uwzględnieniem migrantów i migrantek) oraz umożliwienie wymiany wiedzy, pomiędzy aktywistkami/aktywistami działającymi na rzecz społeczności LGBT a organizacjami wspierającymi imigrantów/imigrantek, w kwestii rasizmu, homofobii, transfobii, dyskryminacji krzyżowej oraz wykluczenia społecznego.

Projekt współtworzy sześć organizacji europejskich (Schwulenberatung Berlin gGmbH (Niemcy), Equality Network (Szkocja), CGIL Roma e Lazio – Confederazione Generale Italiana del Lavoro (Włochy), Stowarzyszenie Lambda Warszawa (Polska), Lithuanian Gay League (Litwa), diskursiv (Austria)), które współpracują ze sobą w celu wzmocnienia swojego potencjału włączania różnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym do prowadzonych działań.

Celem projektu jest przekazywanie wiedzy, kształtowanie postaw i nabywanie umiejętności argumentowania w celu przewyciężenia rasizmu, homofobii, transfobii, dyskryminacji krzyżowej i wykluczenia społecznego w lokalnych społecznościach. Partnerzy na zmianę organizują spotkania robocze, w których biorą udział aktywiści i aktywistki (kadra i wolontariusze/wolontariuszki) z organizacji biorących udział w projekcie. Spotkania umożliwiają wymianę dobrych praktyk dotyczących dyskryminacji krzyżowej oraz stworzenie sieci wymiany z lokalnymi organizacjami LGBT, a także tymi zajmującymi się kwestiami rasizmu i imigrantów. Jest to wyjątkowa okazja dla organizacji promujących równość wszystkich grup, aby uczyć się od siebie wzajemnie i bardziej efektywnie propagować równość dla wszystkich (także osób, które są dyskryminowane z więcej niż jednej przyczyny, np. muzułmanka lesbijka).

W ramach projektu powstał blog zbierający najlepsze praktyki. Celem bloga jest popularyzacja strategii zwalczania rasizmu, transfobii, homofobii oraz dyskryminacji krzyżowej.

GRUPA STUDENCKA I PROJEKT „STUDENCKI KLUB SPOTKAŃ”

W 2011 Stowarzyszenie Lambda Warszawa zapraszało w każdy wtorek, o godz. 18.30 na spotkanie dyskusyjnej grupy studenckiej. Podczas studenckich spotkań prowadzono rozmowy, oglądano filmy, czytano socjologiczne i antropologiczne teksty i zastanawiano się nad tym, jak w naszej kulturze rozumiana jest inność, jak działa mechanizm wykluczenia,

Pomocne w tych rozważaniach były teorie gender i queer, których używano jako narzędzia do zrozumienia zjawisk wokół nas. Grupę – do wakacji letnich – prowadzili: Mateusz Urban i Justyna Kowalska. Od października 2011 zmieniły się osoby prowadzące. Grupą współprowadził Mateusz Urban, Mariusz Bieńko i Krzysztof Kliszczyński.

Na spotkania Grupy Studenckiej przychodziło od 5 do 15 osób.

Dzięki dotacji z Dzielnicy Śródmieście U. M. St. Warszawy – liderzy i uczestnicy grupy przeszli szkolenia specjalistyczne „Problematyka uzależnień w kontekście orientacji seksualnej”; zostały wydrukowane informatory studenckie, które trafiły na warszawskie uczelnie. Projekt nosił nazwę „Studencki Klub Spotkań”.

Studencki Klub Spotkań tworzony jest jako alternatywne – dla barów i knajp – miejsce spędzania wolnego czasu dla młodzieży akademickiej przynależnej do grupy LGBT.

BIBLIOTEKA I ARCHIWUM

Biblioteka funkcjonowała przez cały rok – z przerwą wakacyjną. Dyżury biblioteczne były pełnione w każdą sobotę w godzinach 18:00-21:00, a także w środy w godzinach 18:00-20:00.

W tym czasie z biblioteki korzystało od kilku do kilkunastu osób. Byli to zarówno studenci, jak i uczestnicy grup spotkaniowych, kobiety i mężczyźni.

Za projekt biblioteczny odpowiedzialny był Artur Zajac.

KLUB FILMOWY

W ramach Klubu Filmowego odbyło się 11 spotkań. Zostało pokazanych 11 filmów, które obejrzało ok. 120 osób.

Klub Filmowy był prowadzony przez Krzysztofa Zabłockiego, Marcina Mikszę i Mariusza Bieńko.

SPOTKANIA KULTURALNE

Odbyły się dwa spotkania kulturalne: Jackiem Poniedziałkiem (18.03.2011) i z prof. Michałem Głowińskim (14.05.2011). Spotkania dotyczyły publikacji książek związanych z ww. autorami/bohaterami, poruszano na nich także tematykę publicystyki dotyczącej osób LGBT. W spotkaniach wzięło udział łącznie ok. 50 osób.

W maju w ramach „Dni HomoWarszawy” odbyło się spotkanie dyskusyjne dotyczące literatury LGBT z udziałem autorów, wydawców i dystrybutorów (uczestniczyli, m.in., Bartosz Żurawiecki, Tadeusz Olszewski, Michał Zdyb, przedstawiciele wydawnictw: Krytyka Polityczna, Anka Zet Studio, Abiekt.pl, AdPublik, księgarni internetowej Bearbook).

RZECZNICZKA PRASOWA STOWARZYSZENIA

Rzeczniczka na bieżąco uczestniczyła w wywiadach, dyskusjach i spotkaniach w radiu, telewizji i prasie i na różnorodnych forach, spotkaniach i odczytach, które dotyczyły sytuacji lesbijek, gejów i osób transseksualnych w Polsce, Marszów i Parady Równości, i innych wątków związanych z tematyką homoseksualną.

Ponadto Rzeczniczka odpowiedziała na kilkadziesiąt pytań drogą e-mail.

W roku 2011 w telewizji, radiu, czasopismach i gazetach codziennych pojawiło się bardzo dużo audycji i artykułów na temat szeroko pojętej homoseksualności.

Ponadto Rzeczniczka w szczególności uczestniczyła w następujących wydarzeniach:

17 STYCZNIA

Konferencja prasowa dotycząca startu projektu www.zglaszamproblem.pl. Informacja ukazała się w mediach, m.in.:

6 CZERWCA

Współautorstwo artykułu w Gazecie Wyborczej dot. związków partnerskich:

16 KWIETNIA

Czat w pokoju czatowym gay.pl (współpracującym z Onet.pl) – rozmowa dotyczyła działalności Stowarzyszenia, problemów lesbijek, bezpieczeństwa związanego z HIV/AIDS.

10 CZERWCA

Wywiad w Wirtualnej Polsce:

17 MAJA-17 CZERWCA

Wystąpienia w mediach związane z projektem ustawy dot. związków partnerskich przygotowanym przez Sojusz Lewicy Demokratycznej (Gazeta Wyborcza, Polskie Radio, Przekrój, Polityka), m.in.:

24 CZERWCA

Wywiad dla Innej Strony:

2 CZERWCA

Artykuł w Gazecie Stołecznej dot. odsłonięcia rzeźby „Warszo”, walczącej o prawa mniejszości seksualnych, niepełnosprawnych, rowerzystów, rodziców z małymi dziećmi:

30 CZERWCA

Spotkanie z Marszałkiem Sejmu celem omówienia możliwości debaty w Sejmie nt. ustawy o związkach partnerskich:

2 LIPCA

Udział w panelu na 1 Kongresie Ruchu Palikota – wystąpienie nt. związków partnerskich:

7 SIERPNI

Udział w programie radiowym TOK FM „Lepiej późno niż wcale” nt. projektu ustawy o związkach partnerskich:

17 WRZEŚNIA

Wypowiedź w „Panoramie” (TVP Info) dotycząca wykładu J. Nicolosiego nt. psychoterapii reparatywnej („leczenie” osób homoseksualnych – zmiana orientacji na heteroseksualną), który odbył się w Poznaniu:

11 PAŹDZIERNIKA

Udział w audycji w Radiu dla Ciebie, dotyczącej Międzynarodowego Dnia Coming Outu (ujawnienia się).

2 LISTOPADA

Konferencja prasowa związana z projektem „Zgłaszam problem”. Wystąpienie w telewizji Polsat News, publikacje w serwisach informacyjnych, m.in.:

3 LISTOPADA

Wypowiedź nt. odmówienia oddania krwi przez lesbijkę we Włoszech w programie „Panorama”:

15 GRUDNIA

Wypowiedź dla „Gazety Stołecznej” dotycząca możliwości zorganizowania szkoleń dla nauczycieli o tym, czym jest homofobia i przygotowania ich do

prowadzenia warsztatów o tolerancji i różnorodności. Szkolenia miałyby odbywać się pod kuratelą warszawskiego ratusza:

ELEKTRONICZNA LISTA INFORMACYJNA NA YAHOO

Na liście informacyjnej umieszczonej na portalu www.yahoo.com opublikowano 267 postów. Informacje dotyczyły działań podejmowanych przez Stowarzyszenie oraz ogłoszeń, publikacji dotyczących LGBT.

Wiadomości docierały do 80 użytkowników listy. Adres listy: lambdawarszawa@yahoogroups.com.

REKLAMA 1% OPP

Informacje odnośnie możliwości przekazania 1% podatku zostały opublikowane w formie ulotki, rozdawanej w klubach w Warszawie.

Ponadto na stronie www.lambdawarszawa.org pojawiła się informacja, w jaki sposób można wypełnić PIT, aby 1% podatku został przeznaczony dla Lambdy Warszawa.

Na stronie www.lambdawarszawa.org został opublikowany link do bezpłatnego programu do wypełniania dokumentów PIT. Na stronach www.lambdawarszawa.org dedykowanych społeczności LGBT zostały umieszczone informacje, w jaki sposób można przekazać 1% podatku dla Lambdy Warszawa.

Od Ciebie – dla Ciebie!

Przeznacz 1% podatku Lambdzie Warszawa

- Prowadzimy telefon zaufania, poradnictwo psychologiczne i prawne dla gejów i lesbijek.
- Monitorujemy dyskryminację doświadczaną przez mniejszości seksualne w Polsce.
- Pokazujemy jak zadbać o swoje zdrowie.
- Edukujemy psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych, by wiedzieli jak pomóc mniejszościom seksualnym.
- Od 10 lat pomagamy lesbijkom i gejom w odnajdywaniu ich pozytywnej tożsamości.

NEWSLETTER E-MAILOWY

Na początku każdego miesiąca, do ok. tysiąca odbiorców zarejestrowanych poprzez witrynę www.lambdawarszawa.org, był wysyłany newsletter, zawierający aktualności Stowarzyszenia.

STRONA INTERNETOWA

Strona internetowa Stowarzyszenia – www.lambdawarszawa.org była koordynowana przez Zarząd Stowarzyszenia oraz webmastera. Na stronie umieszczano głównie newsy dotyczące bieżącej działalności Stowarzyszenia i programów, które ono podejmowało.

**Lobbing i działalność
na rzecz praw człowieka**

FUNDUSZ STONEWALL

Kontynuowano działalność Funduszu Stonewall – funduszu celowego stworzonego przez w 40. rocznicę wydarzeń w klubie Stonewall Inn w Nowym Jorku. Fundusz udziela mikrograntów przeznaczonych na realizację projektów przyczyniających się do zwiększenia pozytywnej tożsamości osób homoseksualnych, biseksualnych, transseksualnych i niedeklarujących płci w Polsce oraz zwiększenia wobec nich tolerancji społecznej. W ramach naboru wniosków, trwającego od 20 kwietnia do 20 maja złożono sześć wniosków. Rada Funduszu, którą tworzą prof. Zbigniew Izdebski, prof. Monika Płatek, dr hab. Jacek Kochanowski, dr Kazimiera Szczuka, Tomasz Raczek oraz Krzysztof Kliszczyński zdecydowała o nagrodzeniu 3 projektów:

- RuszaMY LGBTQ w Białymstoku, wnioskodawca: Nieformalna Grupa IRIS z Białegostoku, dotacja 1.930,00 zł,
- Program Outreach – wsparcie finansowe mniej zamożnych sportowców w ramach międzynarodowego turnieju siat-

- kówki LGBT – Volup Summer Cup 2011, wnioskodawca: Stowarzyszenie Klub Piłki Siatkowej Volup z Warszawy, dotacja 2.000,00 zł,
  - DLATEGO, że..., wnioskodawca: Stowarzyszenie Pracownia Różnorodności z Torunia, dotacja 1.992,60 zł.
- Wszystkie nagrodzone zadania zostały pozytywnie zrealizowane, osiągnęły założone cele.

Wszelkie informacje o Funduszu podane są na stronie www.stonewall.org.pl

MONITORING INDYWIDUALNYCH PRZYPADKÓW DYSKRYMINACJI ZE WZGLĘDU NA ORIENTACJĘ SEKSUALNĄ

Projekt zwraca uwagę na problem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w politykach publicznych, odpowiadając na brak długotrwałej współpracy NGO i instytucji publicznych zajmujących się przeciwdziałaniem dyskryminacji osób LGB ze względu na orientację seksualną.

Wprowadzanie zmian na obu poziomach jest utrudnione na skutek niedostatku szczegółowych informacji dotyczących historii konkretnych osób, które padły ofiarą np. nierównego traktowania, szantażowania, wyzwisk, obrażania, długotrwałego nękania, a także napadów czy pobic powodowanych nienawiścią do osób homo- i biseksualnych. Dysponując informacjami o doświadczonej dyskryminacji dowiadujemy się ile osób ich doświadczą, a także jak instytucje i organizacje powołane do pomagania im wywiązują się ze swojego obowiązku.

W 2011 r. kontynuowana była realizacja projektu, w tym czasie podjęto następujące działania:

- opracowany został raport, prezentujący wyniki przeprowadzonego badania oraz wypracowane przez zespół ekspertów rekomendacje. Raport został przesłany do parlamentarzystek_ów oraz do instytucji zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przestępstw/dyskryminacji ze względu na orientację seksualną,
- wyniki badań wraz z rekomendacjami w formie raportu zostały zaprezentowane podczas seminarium kończącego pierwszy etap projektu. Podczas seminarium, w którym uczestniczyły osoby reprezentujące liczne instytucje publiczne i organizacje pozarządowe powołane do pomocy ofiarom dyskryminacji zaprezentowane zostały wyniki badania, a także przedyskutowano powołanie pierwszej w Polsce grupy roboczej zajmującej się przekrojowo zagadnieniem przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

W 2011 r. w efekcie realizacji projektu powstała grupa robocza, w skład której wchodziły osoby reprezentujące Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Pełnomocniczkę Rządu ds. Równego Traktowania, Prokuraturę Generalną, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Komendę Główną Policji, Komendę Stołeczną Policji, Urząd m. st. Warszawy, Helsińską Fundację Praw Człowieka, Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Kampanię Przeciw Homofobii, Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita, Stowarzyszenie Otwarte Forum. Grupa spotyka się kilka razy w roku, by planować przyszłe działania oraz omawiać wyniki stale prowadzonego monitoringu dyskryminacji powodowanej orientacją seksualną. Grupa jest otwarta dla instytucji i organizacji, pragnących włączyć się w jej działania.

Projekt został zidentyfikowany jako 'dobra praktyka' przez Stowarzyszenie Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich, prowadzące portal „Watch Dog”. Za przykłady 'dobrych praktyk' uznano m.in. sposób zbierania danych od osób pochodzących z grup narażonych na dyskryminację/wykluczenie oraz strategię wdrażania przeprowadzonego monitoringu, zakładającą angażowanie podmiotów publicznych w proces wspólnego wypracowywania zmian.

Projekt został dofinansowany ze środków Fundacji im. Stefana Batorego.

UCZESTNICTWO W PRACACH KOALICJI RÓWNYCH SZANS

W 2011 roku kontynuowałyśmy/liśmy uczestnictwo w działaniach Koalicji na Rzecz Równych Szans. W trakcie dwóch spotkań (14 kwietnia, 22 listopada), których koordynację zapewniło Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, dyskutowane były kwestie związane z realizacją ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, odbyło się także spotkanie z Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. Ireną Lipowicz.

W 2011 roku Koalicja podjęła także następujące działania:

- lobbowanie za uwzględnieniem w budżecie państwa dodatkowych środków, przeznaczonych na wykonywanie przez Rzecznika Praw Obywatelskich zadań w zakresie równego traktowania, gdyż organ ten nie otrzymał dodatkowego finansowania związanego ze zwiększeniem jego zadań,
- lobbowanie za objęciem interwencjami RPO w sytuacjach dyskryminacji pomiędzy podmiotami prywatnymi (dotychczas interwencje te były podejmowane tylko w sytuacjach dyskryminacji nierównego traktowania, w które zaangażowany był tzw. czynnik publiczny),
- wypracowanie i przyjęcie ram ideowych i proceduralnych dla swojej pracy,
- przygotowanie uwag do rządowego sprawozdania z wy-

konania w Polsce przepisów Konwencji w sprawie eliminacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) za lata 2002–2010,

- lobbowanie za włączeniem w priorytety Polskiej Prezydencji w UE problematyki dyskryminacji i równego traktowania.

Koalicja wystąpiła także o dofinansowanie kontynuacji jej działań w 2012 roku i kolejnych ze środków Fundacji im. Stefana Batorego.

Koalicja powstała w odpowiedzi na niezadowolające i niedostatecznie przejrzyste prace rządu nad projektem ustawy o równym traktowaniu. Organizacje wchodzące w skład koalicji są wiodącymi polskimi organizacjami eksperckimi od lat aktywnymi w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji. Celem platformy jest prowadzenie merytorycznego dialogu z rządem odpowiedzialnym za opracowanie a następnie wdrażanie kompleksowego i skutecznego prawa antydyskryminacyjnego. Członkowie platformy monitorują postępy prac nad ustawą równościową, przedstawiając jednocześnie konkretne propozycje nowoczesnych rozwiązań prawnych w dziedzinie przeciwdziałania nierównemu traktowaniu.

UCZESTNICTWO W PRACACH KOALICJI NA RZECZ EDUKACJI ANTYDISKRYMINACYJNEJ

W 2011 roku Stowarzyszenie przystąpiło do Koalicji powołanej przez Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej. Celem Koalicji na rzecz Edukacji Antydyskryminacyjnej jest wprowadzenie rzetelnej edukacji antydyskryminacyjnej do systemu edukacji formalnej w Polsce. Działania koalicji skupiają się na:

- Dzieleniu się swoją wiedzą i doświadczeniem, wykorzystując i promując dobre praktyki związane z prowadzeniem edukacji antydyskryminacyjnej.
- Pracy nad narzędziami edukacyjnymi, które mogą być wykorzystywane przez nauczycieli i nauczycielki w pracy z uczniami i uczennicami.

•Budowaniu standardów edukacji antydyskryminacyjnej, promując wspólny język rozmawiania o przeciwdziałaniu dyskryminacji poprzez edukację.

•Monitorowaniu systemu edukacji formalnej z perspektywy edukacji antydyskryminacyjnej by na tej podstawie proponować zmiany systemowe dla polityki oświatowej w Polsce.

•Budowaniu merytorycznego dialogu z decydentami/decydentkami odpowiadającymi za edukację formalną w Polsce. W 2011 roku Stowarzyszenie wzięło udział w wypracowaniu „Rekomendacji w zakresie włączania edukacji antydyskryminacyjnej do systemu edukacji formalnej w Polsce”.

RAPORT NA TEMAT SYTUACJI SPOŁECZNEJ OSÓB LGBT W POLSCE W LATACH 2010-2011

Rozpoczęto prace nad narzędziem badawczym oraz opracowaniami eksperckimi analizującymi sytuację społeczną osób LGBT w Polsce. W 2011 roku opracowano narzędzie badawcze oraz program do zbierania danych za pośrednictwem sieci internet, rozpoczęto także przygotowanie tekstów eksperckich dotyczących przejawów dyskryminacji ze względu na orientację seksualną w obszarach religii, polityki, zdrowia, edukacji, mediów i internetu i prawa. Do przygotowania tych analiz zaproszono ekspertki i ekspertów, uznane autorytety w poszczególnych dziedzinach tematycznych.

Raport o sytuacji społecznej osób LGBT za lata 2010-2011 będzie kolejnym z serii raportów wydawanych średnio co dwa lata. Nowym elementem tej edycji badania jest rozszerzenie grupy badanej o osoby transpłciowe (transseksualne, tranwestyyczne, transgenderowe).

Działania te będą prowadzone we współpracy z Fundacją Transfuzja, zajmującej się przeciwdziałaniem dyskryminacji i nietolerancji osób transpłciowych. Opracowanie zostanie wydane w formie papierowej w języku polskim i angielskim oraz w formie elektronicznej dostępnej na stronach partnerów projektu.

Działania są realizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Kampania Przeciw Homofobii, które pełni funkcję lidera oraz Fundacją Trans-fuzja, będącą partnerką projektu. Projekt jest dofinansowany ze środków Fundacji im. Stefana Batorego oraz ILGA-Europe.

SIEĆ „RÓWNOŚĆ I RÓŻNORODNOŚĆ PRAKTYCZNIE”

Od czerwca 2011 r. Lambda Warszawa uczestniczy w sieci branżowej „Równość i różnorodność praktycznie”. Sieć skupia organizacje działające na rzecz grup dyskryminowanych lub zagrożonych dyskryminacją ze względu na różne przesłanki, np. płeć, wiek, pochodzenie etniczne i narodowe, rasę, stan zdrowia/niepełnosprawność, orientację seksualną, przekonania i religię (w tym bezwyznaniowość).

W ciągu dwóch najbliższych lat (do końca 2013 r.) sieć będzie wypracowywała rozwiązania i rekomendacje, które ułatwią wprowadzenie równości i różnorodności do działań administracji publicznej.

Głównymi celami sieci są: spotkanie i współpraca organizacji związanych z grupami doświadczającymi dyskryminacji i pracujących na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji, rozwój kompetencji organizacji uczestniczących w Sieci w obszarze edukacji antydyskryminacyjnej nieformalnej, jak również wzmocnienie jakości współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną (w obszarze edukacji i zatrudnienia).

W 2011 r. reprezentantki i reprezentanci Lambdy Warszawa uczestniczyli w szkole trenerskiej (poziom zaawansowany), szkoleniach „Warsztat antydyskryminacyjny”, seminariach

specjalistycznych dotyczących prawa antydyskryminacyjnego oraz dyskryminacji związanej ze statusem społeczno-ekonomicznym oraz w pracach grupy roboczej, opracowującej model szkoleniowy dotyczący przeciwdziałania dyskryminacji w administracji publicznej; publikacje Stowarzyszenia dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji zostały ponadto umieszczone na stworzonym w ramach projektu portalu rownosc.info.

Uczestnictwo w sieci umożliwiło zespołowi Stowarzyszenia zwiększenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji, w szczególności z powodu innych przesłanek niż orientacja seksualna i płeć, przyczyniając się do zwiększenia wrażliwości organizacji na potrzeby osób należących do grup wykluczonych i narażonych na dyskryminację.

Projekt, realizowany przez partnerstwo Fundacji Fundusz Współpracy (lider) i Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej (partner) jest dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

PARADA RÓWNOŚCI 2011

Stowarzyszenie Lambda Warszawa, podobnie jak w latach poprzednich, wzięło udział w Paradzie Równości – największej w Polsce pokojowej manifestacji gejów, lesbijek, osób biseksualnych, transseksualnych oraz wszystkich, dla których ważne są idee równości i wolności.

Parada odbyła się 11 czerwca.

NAGRODA TOLERANCJI

Wspólnie z organizacjami z Francji, Hiszpanii i Niemiec, tworzymy Berlińskie Przymierze Przeciw Homofobii. W jego skład wchodzi niemiecka MANEO, francuska SOS-Homophobie, Lambda Warszawa i KPH z Polski, oraz (od 2008 roku) COGAM i TRIANGULO z Hiszpanii. Nagroda, która jest wyrazem uznania dla szczególnych dokonań, a która zarazem symbolizuje Przymierze – to statuetka przedstawiająca cztery symboliczne żagle. Począwszy od 2006 roku przyznawana jest w uznaniu szczególnych i wybitnych zasług w działaniach na rzecz praw gejów, lesbijek, osób biseksualnych i trans – zarówno indywidualnym osobom, jak i konkretnym projektom (przedsięwzięciom) z czterech krajów członkowskich - Niemiec, Francji, Polski i Hiszpanii. Uroczystość wręczenia Nagrody odbywa się rotacyjnie w każdym z czterech krajów uczestniczących w Przymierzu.

W 2011 roku polskim laureatem Nagrody został dr Adam Bodnar z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Wyróżnienie zostało mu przyznane za całokształt działań na rzecz prawnego wspierania środowiska LGBT w Polsce. Pozostałymi laureatkami i laureatami Nagrody zostali Olivier Dussopt i Franck Riester z Francji (za wystąpienie w obronie prawa par jedнопłciowych do zawierania małżeństw), Lala Süskind z Niemiec (Przewodnicząca Berlińskiej Społeczności Żydowskiej za całokształt działań na rzecz walki z homofobią i przestępstwami z nienawiści).

Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się 10 grudnia w Paryżu, Lambdę Warszawa reprezentowała podczas tego wydarzenia Przewodnicząca Zarządu, Dorota Bregin.

PILNE AKCJE

Kontynuowano uczestnictwo Lambdy Warszawa w „Naszej Sprawie 2” – procesie dotyczącego obraźliwych publikacji w dzienniku „Rzeczpospolita” w czerwcu 2009 r. Stowarzyszenie uczestniczyło w tym postępowaniu wspólnie z Pracownią Różnorodności z Torunia na prawach stron.

Powódkę, Urszulę Pawlik i powoda Michała Minałto z redakcji portalu homiki.pl wspierał mec. Jacek Świeca, prawnik Stowarzyszenia.

W maju wspólnie Kampanią Przeciw Homofobii, Fundacją Kultura dla Tolerancji, Stowarzyszeniem Lambda Bydgoszcz, Stowarzyszeniem Otwarte Forum, Polskim Towarzystwem Prawa Antydyskryminacyjnego, Stowarzyszeniem Pracownia Różnorodności oraz Fundacją Trans-fuzja nasza organizacja

wystosowała list w sprawie treści przyjętej przez Senat poprawki do ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (druk Senacki 1198). Zgodnie z przegłosowaną przez Senat poprawką do art. 41 ust. 1 ww. ustawy pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie są osobami o orientacji homoseksualnej. Proponowana poprawka była naszym zdaniem niezgodna z konstytucyjną zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji, zapewniającą osobom o orientacji homoseksualnej prawo do równego traktowania we wszystkich dziedzinach życia politycznego, społecznego, gospodarczego, m. in. w życiu rodzinnym. Poprawka, której dotyczył list została skreślona w trakcie prac nad ustawą w Sejmie.

UDZIAŁ W KOMISJI DIALOGU SPOŁECZNEGO M. ST. WARSZAWY

Komisja Dialogu Społecznego ds. Równego Traktowania jest gremium inicjatywno-doradczym, tworzonym przez zainteresowane organizacje pozarządowe oraz m.st. Warszawę, dzięki czemu jest ona podstawowym partnerem w wypracowywaniu rozwiązań w zakresie równego traktowania na terenie miasta. Do zadań komisji należy m.in. reprezentowanie organizacji względem władz miasta, województwa i innych urzędów państwowych w sprawach dotyczących wspólnych inicjatyw i działań na rzecz równego traktowania i niedyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, rasę, religię i wyznawane poglądy, niepełnosprawność, orientację seksualną, tożsamość płciową, stan cywilny i majątkowy oraz wiek, inicjowanie działań i występowanie do władz miasta w sprawach dotyczących równego traktowania, a także monitorowanie realizacji działań m. st. Warszawy i opiniowanie aktów prawnych w zakresie równego traktowania. Komisja Dialogu Spo-

łecznego wchodzi w skład Forum Dialogu Społecznego. W 2011 roku w pracach Komisji uczestniczyli Paweł Fischer-Kotowski (pełniący funkcję sekretarza Prezydium Komisji) oraz Michał Pawłęga. Łącznie odbyło się 12 spotkań, które w 2011 r. były poświęcone zapoznaniu się z sytuacją osób należących do grup dyskryminowanych i narażonych na wykluczenie społeczne z terenu Warszawy. Spotkanie 11 października 2011 r. poświęcone było problematyce dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, a za jej przygotowanie (zaproszenie prelegentek/prelegentów, organizację wystąpień, przygotowanie rekomendacji) odpowiadało nasze Stowarzyszenie. Efektem prac Komisji w 2011 roku jest lepsze zrozumienie przez organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem dyskryminacji sytuacji osób należących do różnych grup dyskryminowanych i narażonych na wykluczenie społeczne, a także wymiana informacji o podejmowanych działaniach.

OBCHODY DNIA WOLONTARIUSZKI/WOLONTARIUSZA

Jak co roku wolontariuszki i wolontariusze naszej organizacji uczestniczyli w obchodach Światowego Dnia Wolontariuszki/Wolontariusza, przypadającego 5 grudnia.

4 grudnia ponad 30 osób z zespołu Stowarzyszenia wzięło

udział w uroczystej kolacji w klubie Leniwiec, podczas której wręczono podziękowania dla osób, które szczególnie założyły się dla działalności organizacji w 2011 roku oraz świętowano to wyjątkowe dla organizacji i zespołu święto.

POZOSTAŁE

W 2011 roku uczestniczyliśmy także w różnych spotkaniach i dyskusjach panelowych, w tym w panelu dot. osób LGBT w ramach konferencji Rady Europy, w konferencji dot. funkcjonowania osób LGBT w dużych skupiskach miejskich, zorganizowanej wspólnie przez Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego i Wydział Geografii Uniwersytetu w Leeds, w spotkaniu dot. osób LGBT w ramach projektu „Sąsiedzi/Nachbarn” zorganizowanym przez ambasadę Niemiec, w szeregu spotkań dyskusyjnych dot. osób LGBT i zagadnień mniejszościowych i antydyskryminacyjnych w „Krytyce Politycznej”, na Uniwersytecie Warszawskim i w innych ośrodkach.

Uczestniczyliśmy także w spotkaniach dot. problematyki LGBT zagranicą, w tym w Wielkiej Brytanii w ramach obchodów Christopher Street Day – w Londynie i w Brighton (m.in. spotkanie z angielskimi i polskimi działaczami LGBT w Londynie i wybitnym pisarzem Alanem Hollinghurstem w Brighton).

W 2011 r. Lambda Warszawa brała udział w:

- Radzie Konsultacyjnej ds. profilaktyki w środowisku MSM przy KC ds. AIDS,
- Mazowieckim Forum Zdrowia (w tym w Mazowieckim Pikniku Zdrowia),
- koalicji OSOS,
- Ogólnopolskim Spotkaniu Programów Redukcji Szkód

- organizowanym przez KBPN,
- projekcie „Safe Games”,
- wraz z grupą Rezerwat w Poznaniu w ramach programu redukcji szkód w środowisku MSM (partnerstwo merytoryczne).

W związku z realizacją programu „Nie daj się uśpić” i innych działań związanych z profilaktyką uzależnień, edukacją i poradnictwem w tym zakresie przystąpiliśmy do Europejskiej Kampanii w Sprawie Narkotyków (European Action on Drugs) we współpracy z Komisją Europejską.

Jesteśmy organizacją partnerską w projekcie EMIS (European MSM Internet Survey), obejmującym badanie zachowań seksualnych w środowisku MSM w 35 krajach Europy (także w Polsce), którego wyniki mają posłużyć do bardziej efektywnego planowania i realizowania działań prewencyjnych i edukacyjnych w tej grupie. Badanie dotyczy m.in. zachowań seksualnych w kontekście używania środków psychoaktywnych.

Startowaliśmy w konkursie i otrzymaliśmy grant „Pozytywnie Otwarci”.

Lambda Warszawa jest członkiem Federacji Organizacji Służebnych Mazowia, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Stretworkerskich, Polskiego Towarzystwa Pomocy Telefonicznej, ILGA-Europe, IGLYO.